

Р Е Ш Е Н И Е

№ 91

гр. София, 04 юли 2018 г.

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, трето наказателно отделение, в открито съдебно заседание на двадесет и шести април през 2018 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: СПАС ИВАНЧЕВ

ЧЛЕНОВЕ: ЛАДА ПАУНОВА

МИЛЕНА ПАНЕВА

при участието на секретаря Илияна Петкова и в присъствието на прокурора Антони Лаков разгледа докладваното от съдия Панева касационно наказателно дело № 165 по описа за 2018 г. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано по жалба на защитника на подсъдимия Л. Л. срещу присъда № 12 от 23.03.2017 г. на Софийския апелативен съд-Наказателно отделение, I-ви състав, постановена по ВНОХД № 851/2016 г.

В жалбата са изложени доводи с претенция да обосновават касационните основания по чл. 348, ал. 1, т.т. 1 - 3 НПК. Направено е искане за отмяна на въззивната присъда. В срока по чл. 351, ал. 4 НПК е представено писмено допълнение към изложените в жалбата доводи в полза на трите, поддържани в нея касационни основания, като е поискано пълно оневиняване на подсъдимия.

В съдебното заседание пред настоящия състав защитникът на подсъдимия поддържа жалбата и допълнението към нея, изложените в тях съображения и направеното искане.

Представителят на Върховната касационна прокуратура заявява становище за неоснователност на жалбата, като предлага въззивната присъда да бъде оставена в сила.

Подсъдимият Л., редовно призован, не взема лично участие в съдебното заседание.

Настоящият състав, след като обсъди доводите на страните и извърши проверка на оспорената присъда в рамките на правомощията си по чл. 347 НПК, установи следното:

С присъда № 236 от 06.10.2014 г., постановена по НОХД № 673/2014 г. Софийският градски съд-Наказателно отделение, 6-ти състав е признал подсъдимия Л. Л. за невиновен в това на 13.11.2013 г., на Околовръстен път - София, в близост до

разклона за /населено място/ да е дал дар - парична сума от 106.79 лева на Ц. В. Б. в качеството му на полицейски орган - младши автоконтрольор от сектор ПП-СДВР, за да не извърши действия по служба - да не състави акт за установяване на административно нарушение, поради което и на осн. чл. 304 НПК го е оправдал по обвинението по чл. 304а НК.

В рамките на инициирания от прокурора институционален контрол и с решение № 257 от 23.07.2015 г., постановено по ВНОХД № 1057/2014 г. състав на Софийския апелативен съд-Наказателно отделение е потвърдил първоинстанционната присъда. По протест този въззивен акт е отменен от ВКС с решение № 100 от 16.06.2016 г. по к.н.д. № 111/2016 г., като делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на САС с указания за обективна проверка и анализ на доказателствата с цел прецизно изясняване на фактологията и на субективната страна на инкриминираните действия на подсъдимия.

При повторното разглеждане на делото от САС и с въззивната присъда, предмет на настоящото касационно производство, първоинстанционната присъда е отменена, подсъдимият е признат за виновен по възведеното обвинение и на осн. чл. 304а НК и чл. 54 НК му е наложено наказание от една година и шест месеца лишаване от свобода и глоба в размер на три хиляди лева. Изтърпяването на наказанието, свързано с лишаване от свобода, е отложено на осн. чл. 66, ал. 1 НК за срок от три години. Съдът е приложил чл. 59, ал. 1 НК, като от срока на лишаването от свобода е зачел и е приспаднал времето, през което подсъдимият е бил задържан под стража. Заплащането на направените по воденето на делото разноски е възложено в тежест на подсъдимия. Извършено е и разпореждане с веществените доказателства по делото с оглед разпоредбата на чл. 307а НК.

Касационната жалба е неоснователна. Преди всичко, направеното с нея искане за пълно оневиняване на подсъдимия не е съобразено с особеностите на касационния контрол, който е ориентиран единствено към процесуалната и материално-правната законосъобразност на оспорения съдебен акт и изключва възможност за касационния съд да установява нови фактически положения, било то в рамките на събраните от предходните инстанции доказателства или чрез собствена активност по попълване на доказателствени празноти и изясняване на неясноти и противоречия в доказателствата. Изключение в това отношение прави хипотезата на чл. 354, ал. 5 НПК, която в случая не е налице. Основните въпроси по делото е възможно да се пререшат от касационната инстанция единствено и само в рамките на приетата от контролирания съд фактология. Съответно, ВКС би могъл да оправдае подсъдимия, ако тази фактология не сочи деянието да е извършено или ако не очертава признаците на престъпление. В случая това условие отсъства, доколкото приетите от въззивния съд факти описват извършено от подсъдимия вмененото му престъпление.

В голямата си част, съдържащото се в жалбата оспорване не третира проблем, по който е възможна касационна проверка, а представя собствените на защитника оценъчни съждения относно значимостта на доказателствения материал, съответно относно заслужаващите и незаслужаващите доверие доказателствени източници,

противопоставяйки ги на съжденията на въззивния съд. Ето защо и с оглед ограничителните норми на чл. 347 - чл. 348 НПК, не създава предпоставки за касационна проверка споделеното и заемащо съществен дял от съдържанието на жалбата и на допълнението към нея мнение, че показанията на свидетелите Б. и В. са нелогични, житейски и правно необосновани, че между тях има съществени противоречия; че неправилно въззивният съд е приел обясненията на подсъдимия като представляващи единствено защитната негова теза; че неправилно въззивният съд е кредитирал с доверие показанията на свидетелите В. и Б.; че не следва обвинението да се приема за доказано, защото В. е заявил, че не разбира английски език, а Б. от своя страна е заявил, че владее този език само разговорно, но не много добре.

Лишено от основания е възражението на защитника, че въззивната присъда почива на предположения. Предположението и вероятностният извод, с който се характеризира то, са свързани с отсъствие на доказателства, необходими за формирането на категорично становище и за установяване с достоверност на действителното фактическо положение. В случая въззивният съд е приел, че изводите му по основните фактически въпроси, свързани с начина, по който инкриминираните банкноти са попаднали в служебната кола на полицейските служители, имат своето легитимно основание в наличните доказателства, съответно и нужната солидна фактическа и логическа опора, като е аргументирал позицията си с оглед на съществуващите обективни данни, свидетелските показания и приетите експертизи. Противно на възраженията в касационната жалба и в допълнението към нея този съд е направил собствен анализ на доказателствата (стр. 6 - 7 от мотивите към въззивната присъда), съобразил е противоречията в тях и е аргументирал преценката си да кредитира едни от тях с доверие, а други да отхвърли като недостоверни. Извършеният доказателствен анализ следва строго очертания от процесуалните норми и от правилата на логиката път. Налице е коректност, правилност и последователност в разсъжденията. Изводите за релевантните обстоятелства и факти са формирани в точно съответствие с информацията от събраните доказателства.

Твърдението на защитата, че част от доказателствата не са обсъдени от въззивния съд, като в мотивите към присъдата не са посочени причините за това, не е съпътствано с конкретно посочване на доказателствата, за които се отнася. При така предопределения със самата жалба логически минимум, настоящият състав може единствено да отбележи, че аргументите на въззивния съд са обхванали всички доказателства и доказателствени източници, преценени поотделно и в тяхната съвкупност, като не е допуснато избиращо третиране и едностранчивост в подхода. Закономерно съдебната оценка, както на свидетелските показания, така и на обясненията на подсъдимия, е различна от предложената от защитата, доколкото е основана на критерии от извънсубективно естество и е дадена в рамките на цялостния процес по установяване на истината чрез успешно разкриване на логическите връзки между обстоятелствата и фактите от обективната реалност, релевантни по делото.

Ако въззивният съд не е направил констатация за несъгласуваност между твърденията на свидетелите Б. и В. относно начина, по който инкриминираните

банкноти са попаднали на предната дясна седалка на служебния им автомобил, той не е нарушил закона. Напротив, приложил го е точно. Внимателният прочит на всички, допустими за ползване показания на двамата свидетели от отделните етапи от процесуалното развитие на делото не показва твърдяното от защитата противоречие. При нито един от поредицата свои разпити по делото свид. Б. не е твърдял да е бутнал ръката на подсъдимия и банкнотите, които последният е държал в тази ръка да са се разпилели и така част от тях да са попаднали на предната дясна седалка на полицейската кола. Такова твърдение има единствено в обясненията на подсъдимия, но не и в свидетелските показания. Съответно, САС не е имал основания да констатира и да обсъжда подобно противоречие в показанията на Б. и В., както се настоява в касационната жалба.

Противно на мнението на защитата подходът на въззивната инстанция към гласните доказателствени източници не е произволен, а е основан на извършена реална цялостна тяхна проверка и старателна преценка на съдържанието им, анализирайки съществените техни страни, оценявайки ги поотделно и в съвкупност съобразно с качествените техни характеристики. Фактът, че повече от три години след процесните събития свидетелите Б. и В. не са съумели пред въззивния съд да си спомнят тези събития в точната им хронология и в детайли, сам по себе си не може да се интерпретира като показател, че в показанията си те са възпроизвели неистини. Заявлението на свидетел за липса на спомен, както и неточностите при репродуцирането на фрагменти от събитията, за които свидетелства, може да се дължи на различни причини, напр. въздействие на неблагоприятни фактори като изминалото време и естественото свойство на човешката памет да бъде селективна по отношение на отделни факти от миналото; болестни причини; възраст; естество на професионална ангажираност и смесване на сходни факти от различни случаи и пр. Ангажимент на съда е да установи причините за непълнотите или несъответствията в разказа на разпитваното лице. В случая съставът на САС е бил активен по отношение на необходимостта от разкриване на обективната истина, съответно за преодоляване на констатирани непълноти и изясняване на несъответствия в показанията на свидетелите В. и Б., като за постигане на този резултат и в изпълнение на указаното в отменителното решение на ВКС е извършил допълнителен разпит на всеки от двамата, провел е и очна ставка между тях, приобщил е чрез техниката по чл. 281, ал. 4 НПК показанията на свид. Б. от досъдебното производство, дадени на 13.11.2013 г. Така съдът си е осигурил реална и сигурна основа за обективна оценка, като е изяснил обстоятелствата, при които всеки от двамата свидетели е възприел събитията и обосновано е приел, че несъответствията в изложенията им са свързани с несъществени детайли от тези събития и се дължат на спецификите на условията, при които всеки от двамата е възприел фактите, а непълнотата на спомена е отдал на изминалото време от формирането на възприятията им до тяхното възпроизвеждане пред съда.

Що се касае до обясненията на подсъдимия, тяхната достоверност не е отхвърлена от въззивния съд произволно, както се настоява от защитата. Съдържанието им е подложено на задълбочено аналитично изследване. Преди да отрече съдържащата се в тях теза за възникнало между подсъдимия и полицейските

служители недоразумение поради недобра езикова комуникация, този съд е отчетел наличните вътрешни противоречия в съдържанието на обясненията и несъответствието им с обективни данни по делото, като съображенията е изложил съобразно с изискванията на чл. 339, ал. 3 вр. чл. 305 НПК в документално-словесен вид (стр. 6 - 7 от мотивите към оспорената присъда).

Възражението за неправилно приложение на материалния закон също подлежи на отхвърляне, тъй като е обосновано единствено като следствие на претендираните с касационната жалба съществени процесуални нарушения, наличието на каквито не бе потвърдено при извършената касационна проверка.

Неоснователно е и възражението за явна несправедливост на наложеното наказание. Несъгласието на защитата със съдебните изводи по този въпрос е подкрепено с доводи за изключително млада възраст на подсъдимия, чисто негово съдебно минало, липса на регистрации за криминални прояви, трудова ангажираност и продължаване на образованието във висше учебно заведение. Онези от посочените обстоятелства, които са с действителна значимост за отмерването на справедлива санкция, са съобразени от въззивния съд. Такива са чистото съдебно минало на подсъдимия, както и „характеристичните данни“ за него. Макар САС да не е бил конкретен по отношение на източниците на характеристични данни, които е ползвал, наред с липсата на предходни осъждания, като характеризиращи личността на подсъдимия в положителна насока е възможно да се преценяват твърденията за трудова негова ангажираност и продължаване на образованието във висше учебно заведение.

Що се касае до възрастта на подсъдимия, тя също е съобразена от въззивния съд - от гледище на потенциалната негова поправимост. В друг аспект този фактор не е възможно да се преценява, доколкото макар и млада, възрастта на подсъдимия към датата на деянието не позволява извършеното да се отдаде на недостатъчно равнище на емоционална и социална зрялост на личността му, ограничаващо способността му да преценява адекватно и разумно ситуацията и укоримостта на поведението си.

Неприемлив е и довода за наличие на положителни характеристични данни за подсъдимия, изводими от факта на липсата на криминални негови регистрации. При изследването на личностната характеристика водещо трябва да е обективното начало, което не бива подпомогнато от факта на липсата или наличието на криминални регистрации, преценен сам по себе си.

Обобщено, определеното от въззивния съд наказание достатъчно справедливо отразява съотношението между смекчаващите и отегчаващите отговорността на подсъдимия обстоятелства (каквито въззивният съд също е констатирал и е посочил конкретно в своя акт). То е напълно адекватно от гледище на същността на наказателната санкция като средство за индивидуално въздействие и предназначението ѝ да стимулира извършилия престъпление към ценностна преориентация и зачитане на закона, осигурявайки баланса между обществения интерес от санкциониране на престъпната проява и индивидуалния интерес на самия подсъдим от налагане на справедливо наказание.

Водим от изложеното и на осн. чл. 354, ал. 1, т. 1 НПК, Върховният касационен съд, трето наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА присъда № 12 от 23.03.2017 г. на Софийския апелативен съд-Наказателно отделение, I-ви състав, постановена по ВНОХД № 851/2016 г.

Настоящото решение е окончателно.

Преведен на арабски език препис от решението да се изпрати на подс. Л. Л..

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.